

Ośrodek Pomocy Społecznej

16-100 Sokółka, ul. Dąbrowskiego 12
tel. 85-711-20-64, NIP: 545-10-78-113

31. 03. 2025

WPS.032.1.2025.MK

Ilość załączników
Nr Dz
Podpis *Murphy*

Sokółka, 31.03.2025 r.

Burmistrz Sokółki

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w załączeniu przesyła „Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Sokółka” za 2024 rok.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓŁCE
Mellus
mgr Maria Poltorzycka

Do wiadomości:

Rada Miejska w Sokółce

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2024-2026
W GMINIE SOKÓŁKA ZA 2024 ROK**

Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Sokółka został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr LXXVI/300/2023 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 listopada 2023 roku. Głównym celem Programu jest wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji. Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.

Zgodnie z art. 176 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ponadto ustawodawca określił w art. 8 ww. Ustawy zakres przedmiotowy wsparcia, jakiego należy udzielić rodzinie doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, tj.:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:
 - 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
 - 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;

- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
 - 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
 - 5) pomocy w integracji rodziny;
 - 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
 - 7) dążeniu do reintegracji rodziny.
2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:
 - 1) pracy z rodziną;
 - 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.
 3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Formy pracy, jakie mogą być prowadzone w stosunku do rodziny doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ujęte zostały w art. 10 ust. 3 przedmiotowej Ustawy: Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Niniejsze sprawozdanie zawiera informację o sposobie realizacji powyższych zadań w 2024 roku.

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego:

a) Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej

Pracownicy socjalni przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy potrzeb i problemów danej rodziny oraz określają indywidualne plany pomocy. Współpracują ściśle z dzielnicowymi, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, aby poprawić warunki życiowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2024 roku objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) **1 224** rodziny, w których pozostawało 1 692 osoby. Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej została udzielona **606** rodzinom, gdzie pozostawało 1 259 osób.

Należy zauważyć, że 1 017 rodzin objętych wsparciem to rodziny z dziećmi oraz rodziny niepełne, o liczbie dzieci:

- 1 dziecko - 619 rodzin,
- 2 dzieci – 74 rodziny,
- 3 dzieci – 103 rodziny,
- 4 dzieci i więcej – 221 rodzin.

Rodzinom zamieszkującym na terenie Gminy Sokółka udzielano wsparcia finansowego, rzeczowego lub w formie usług społecznych. W 2024 roku udzielono wsparcia finansowego, w ramach:

- zasiłków okresowych na kwotę **1 821 751 zł** - 475 osobom, gdzie liczba osób w rodzinie wyniosła 945 osób,
- zasiłków stałych na kwotę **1 168 168 zł** - 135 osobom, gdzie liczba osób w rodzinie wyniosła 156 osób,
- zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego na kwotę **4 000 zł** – 2 osobom,
- innych zasiłków celowych na kwotę **80 432 zł** - 156 osobom, gdzie liczba osób w rodzinie wyniosła 219 osób.

Na świadczenia pomocy społecznej w formie pieniężnej i rzeczowej w 2024 roku wydatkowano łącznie kwotę **3 725 793 zł**. Środki te pochodziły z budżetu Gminy Sokółka i przyznanych dotacji z budżetu Wojewody Podlaskiego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach zadań ustawowych realizował:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Były to usługi m.in.: logopedyczne, rehabilitacyjne, terapia integracji sensorycznej, psychologa, pedagoga. Zajęcia te miały na celu wyrównanie szans, pomoc dzieciom z niepełnosprawnością do adaptacji w środowisku rówieśniczym. Wsparciem objęto **69** dzieci na kwotę **1 874 619 zł**;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze z zaburzeniami psychicznymi dla osób dorosłych. Były to usługi oferujące m.in.: pomoc mieszkaniową, inne specjalistyczne usługi opiekuńcze. Wsparciem objęto **5** osób na kwotę **49 144 zł**;
- usługi opiekuńcze obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wsparciem objęto **53** osób na kwotę **187 822 zł**, w tym **10** osób objęto usługami sąsiedzkimi na kwotę **24 026 zł**.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce dysponuje też innymi formami pomocy, jak:

Świadczenie pielęgnacyjne

Od 01.01.2024 roku świadczenie pielęgnacyjne wypłacane jest osobom, które nabyły uprawnienie do 31.12.2023 roku. Od 01.01.2024 roku obowiązują nowe zasady przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego. Osoba składająca wniosek może pozostawać w zatrudnieniu. Kwota tego świadczenia podlega corocznej waloryzacji.

Nowe świadczenie przyznawane jest na jedno niepełnosprawne dziecko w rodzinie oraz dwoje, lub też troje i więcej dzieci, posiadających odpowiednie orzeczenia o niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 4) rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego

- jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce wypłacił **2.119** świadczeń na łączną kwotę **6 269 167,00 zł**.

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji i przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2024 roku wypłacił **5 259** świadczeń na kwotę **1 135 103 zł**.

b) Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2026

Realizując wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania w Gminie Sokółka „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2026 przyjęty Uchwałą Uchwała nr LXXVII/508/2023 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 27 grudnia 2023 r. Program jest elementem polityki społecznej gminy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,

- dbałości o właściwy poziom zaspokajania potrzeby odpowiedniego żywienia dzieci i młodzieży, tym samym poprawy ich stanu zdrowia,
- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.

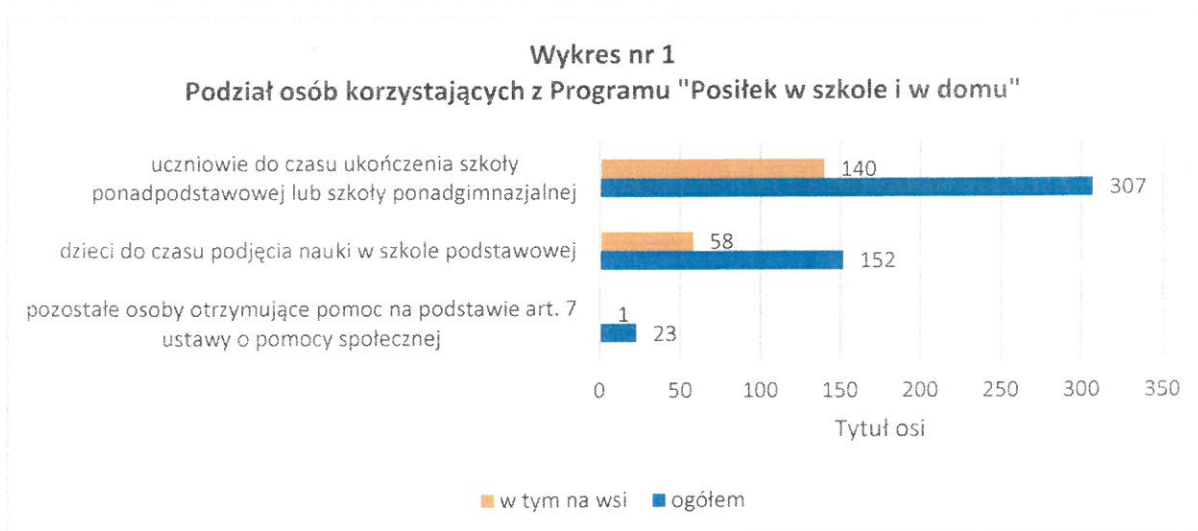
Ogólny koszt Programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniósł łącznie **448 478 zł**, w tym wydatek z budżetu Gminy Sokółka wyniósł **81 617 zł**, gdzie:

- pomoc w formie posiłku wyniosła **376 658 zł**,
- pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych wyniosła **71 820 zł**.

Rzeczywista liczba osób objętych Programem wyniosła **607** osób z terenu gminy, gdzie:

- **438** osób skorzystało z posiłku (55 445 posiłków),
- **132** osoby skorzystało z zasiłku celowego na zakup artykułów żywnościowych (193 świadczenia).

Podział osób korzystających z Programu przedstawia wykres nr 1.

Ponadto pomocą w postaci zapewnienia gorącego posiłku wydawanego w dni nauki szkolnej niewymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (tzw. listy dyrektorskiej) objęto 94 dzieci i uczniów (w tym 39 dzieci na wsi) realizujących obowiązek szkolny w szkołach gminnych i poza gminnych. Koszt posiłków wyniósł **37 624 zł**.

c) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

- Żłobek Miejski w Sokółce:
 - obserwacja dzieci, reagowanie na zauważone zmiany zdrowotne i wychowawcze;
 - rozmowy z rodzicami dzieci, sugerowanie potrzeby wizyty u specjalisty;
 - współpraca z pielęgniarką, systematyczna obserwacja wykonywana przez pielęgniarkę zatrudnioną w żłobku;
 - współpraca z gabinetem stomatologicznym.
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:
 - gromadzenie informacji na temat sytuacji zdrowotnej uczniów we współpracy z pielęgniarką szkolną, wychowawcami klas oraz rodzicami. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej również poprzez rozmowy z uczniami;

- stała analiza osiągnięć edukacyjnych uczniów z rodzin dysfunkcyjnych poprzez współpracę z nauczycielami uczącymi poszczególnych przedmiotów, wychowawcami klas, rodzicami, specjalistami pracującymi w szkole;
 - systematyczna analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych.
- Szkoła Podstawowa z Oddziałem Integracyjnym Nr 2 w Sokółce:
 - diagnoza sytuacji edukacyjnej wszystkich uczniów, a więc i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych przez pedagoga szkolnego poprzez analizę ocen (3 razy w ciągu półrocza);
 - konsultacje pedagoga szkolnego z nauczycielami przedmiotów w przypadku uczniów zagrożonych oceną niedostateczną na półrocze lub koniec roku;
 - monitorowanie sytuacji zdrowotnej przez pedagoga szkolnego poprzez bieżącą współpracę z pielęgniarką szkolną w uzyskiwaniu informacji na temat najczęstszych powodów zgłaszania się uczniów po pomoc oraz z wychowawcami na temat przyczyn nieobecności dzieci w szkole.
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:
 - uczniowie z rodzin dysfunkcyjnych są pod opieką specjalistów szkolnych monitorujących sytuację szkolną i rodzinną we współpracy z wychowawcami klas;
 - objęcie opieką i dożywianiem w świetlicy szkolnej,
 - opieka higienistki szkolnej, monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych przez pracowników szkoły.
- Szkoła Podstawowa w Boguszach:
 - kontynuacja współpracy z pielęgniarką szkolną;
 - obserwacja dziecka pod kątem higieny i stanu zdrowia – podczas zajęć w szkole;
 - monitorowanie poziomu nauki dzieci i frekwencji uczniów.
- Szkoła Podstawowa w Geniuszach:
 - Prowadzono regularne spotkania wychowawców z rodzicami uczniów. Wszyscy nauczyciele pozostawali do dyspozycji uczniów i rodziców w trakcie godzin dostępności. W przypadkach uczniów wymagających szczególnego wsparcia, nauczyciele współpracowali z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz pracownikami socjalnymi. Uczniom z orzeczeniami i opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej szkoła zapewniła odpowiednią pomoc psychologiczno-pedagogiczną w postaci zajęć rewalidacyjnych, Treningu Umiejętności Społecznych, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, zajęć logopedycznych, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, wsparcia pedagoga specjalnego.
- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
 - analiza wyników edukacyjnych uczniów, kontakt z rodzicami, kuratorami sądowymi i asystentami rodziny-konsultacje na terenie szkoły, rozmowy telefoniczne;
 - informowanie kuratora sądowego i asystenta rodziny w przypadku zauważonych problemów ucznia – wspólne określanie sposobu rozwiązywania problemów;
 - analiza trudności edukacyjnych uczniów i udzielanie pomocy w formie zajęć z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej (zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia z pedagogiem specjalnym,

zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia logopedyczne);

- rozmowy z rodzicami uczniów; sugerowanie potrzeby wizyty u specjalisty;
- współpraca z medycyną szkolną, systematyczne badania wykonywane przez pielęgniarkę szkolną.

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce:

- podczas realizacji zadań statutowych w zakresie diagnozy, terapii, profilaktyki i działań informacyjnych poradnia ściśle współpracuje ze środowiskiem dziecka/ucznia i jego rodziny: z nauczycielami szkół i przedszkoli, wychowawcami placówek opiekuńczo- wychowawczych, asystentami rodzinnymi, kuratorami sądowymi, policją, powiatowym zespołem ds. orzekania o niepełnosprawności, lekarzami (w szczególności psychiatrami, neurologami, pediatrami, rehabilitantami, laryngologami, okulistami, lekarzem medycyny pracy), powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkami środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, organizacjami oraz stowarzyszeniami innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce:

- Wszyscy uczniowie są objęci opieką medyczną – pracują 2 pielęgniarki szkolne 22h/tygodniowo. W Ośrodku jest 115 uczniów (100% uczniów ma problemy zdrowotne); problemy zdrowotne w ośrodku: m.in.: choroby tarczycy, cukrzyca, otyłość, niepełnosprawność umysłowa, padaczka, dz. porażenie mózgowe, zab. ref. l. akom. oka, choroba nadciśnienia, alergie, zniekształcenie kręgosłupa, choroby układu moczowego, wady rozwojowe, zaburzenia rozwoju fizycznego, trwałe uszkodzenia narządu ruchu, inne schorzenia wymagające opieki.

Liczba udzielonych porad w ramach opieki czynnej

- 122 porad/67 osoby (w tym pomiary temp., RR, tel. do rodziców, sprawdzanie czystości, przesiewy – waga i wzrost, zawody sportowe);
- liczba udzielonych porad w przypadku nagłych zachorowań – 273 porad;
- liczba uczniów podlegających profilaktyce fluorkowej metodą szczotkowania zębów – 31 uczniów/6 razy w roku;
- udział pielęgniarki szkolnej w edukacji zdrowotnej – 9 tematów zrealizowano;
- testy przesiewowe do badań bilansowych; wykonano analizę wyników badań bilansowych, które wykorzystano do sporządzenia zestawienia liczby uczniów z nowymi problemami zdrowotnymi; utrzymywano stały kontakt z rodzicami (telefoniczny lub osobiście w gabinecie prof. p/lekarskiej) w celu aktualizacji zaświadczeń lekarskich oraz uzyskania wiedzy o stanie zdrowia uczniów;
- w ośrodku zorganizowano pomoc dla uczniów z niepowodzeniami szkolnymi. Trudności w nauce wynikają z niepełnosprawności intelektualnej oraz specyfiki schorzeń wychowanków;
- wobec uczniów zastosowano następujące formy pomocy: kwalifikacje na zajęcia rewalidacyjne i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, indywidualizację pracy, pomoc nauczyciela podczas lekcji i zajęć, rozmowy z rodzicami i wskazywanie kierunków pracy z dzieckiem;
- formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej są adekwatnie do przejawianych potrzeb oraz zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej. - uczniowie niepełnosprawni w stopniu umiarkowanym i znacznym uzyskali pomoc w formie zajęć rewalidacyjnych usprawniających zaburzone funkcje językowe, poznawcze,

motoryczne, społeczne, są to: zajęcia rewalidacyjne – zajęcia korekcji wad wymowy, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia usprawniania technik szkolnych (z elementami terapii Biofeedback), zajęcia rewalidacyjne – zajęcia usprawniania manualnego, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia rehabilitacji ruchowej, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia integracji sensorycznej, zajęcia rewalidacyjne – alternatywne sposoby komunikacji, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia z surdopedagogiem. – Uczniowie z niepełnosprawnością w stopniu lekkim, przejawiający trudności w opanowaniu materiału programowego objęci są zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi z języka polskiego, matematyki, języka rosyjskiego, z przedmiotów zawodowych. Dodatkowo zajęciami specjalistycznymi rozwijającymi zaburzone funkcje psychomotoryczne i społeczne, są to: zajęcia rewalidacyjne – zajęcia korekcji wad wymowy, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia rehabilitacji ruchowej, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno- społeczne, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia integracji sensorycznej, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia usprawniania technik szkolnych (z elementami terapii Biofeedback);

- specjaliści prowadzący zajęcia rewalidacyjne monitorują postępy uczniów stosując ocenę efektywności prowadzonych zajęć;
 - nauczyciele przedmiotów na bieżąco oceniają postępy w nauce;
 - każdy uczeń ma opracowaną Wielofunkcyjną Ocenę Funkcjonowania Ucznia oraz Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny z dostosowaniem wymagań z poszczególnych przedmiotów nauczania. - Pomoc uczniom z niepowodzeniami szkolnymi została zorganizowana adekwatnie do zaleceń poradni i przejawianych potrzeb. Zajęcia pomagają wyrównać braki w wiadomościach i umiejętnościach szkolnych oraz minimalizować deficyty rozwojowe;
 - organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wychowawczej w ośrodku zajmował się Zespół do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - monitorowanie frekwencji i ocen uczniów przez nauczycieli, psychologa i pedagoga szkolnego; przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami mających na celu rozpoznanie przyczyn absencji szkolnej oraz niskich wyników w nauce;
 - przeprowadzenie ankiet wśród uczniów klas I diagnozujących sytuację domową, materialną i szkolną uczniów;
 - rozmowy indywidualne z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych diagnozujących trudności szkolne, sytuację rodzinną, czynniki powodujące niepowodzenia szkolne oraz wywołujące stres;
 - monitorowanie sytuacji i wspieranie przez psychologa, pedagoga oraz wychowawców uczniów, w których rodzinach obowiązuje procedura Niebieskiej Karty;
 - konsultacje z rodzicami i uczniami zmagającymi się z problemami zdrowia psychicznego oraz fizycznego, wsparcie merytoryczne oraz emocjonalne;
 - udział szkoły w ogólnopolskiej inicjatywie społecznej „Szlachetna paczka” w celu pomocy materialnej rodzinom uczniów. Zgłoszenie 5 rodzin, z czego 4 rodziny otrzymały pomoc materialną.

- Zespół Szkół w Sokółce:

- szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodzinnej uczniów przez wychowawców klas i szkolnych specjalistów,
- indywidualne podejście do każdego ucznia, jego problemów oraz sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, społecznej;
- otoczenie opieką, wspieranie i motywowanie uczniów do nauki, chodzenia do szkoły, pokonywania trudności (m.in. poprzez indywidualne rozmowy, zajęcia na godzinie wychowawczej, plastycznych, muzycznych, literackich, recytatorskich, akcjach charytatywnych);
- stałe monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej uczniów z trudnościami i z rodzin dysfunkcyjnych;
- pomoc w adaptacji uczniów i ich rodzin z Ukrainy.

- Zespół Interdyscyplinarny

- na podstawie wniosków grup diagnostyczno – pomocowych Zespół kieruje osoby stosujące przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej oraz do programu psychologiczno – terapeutycznego organizowanych przez PCPR w Sokółce, skierował 13 osób, z czego 6 osób ukończyło program w 2024 roku, 4 osobom wyznaczono termin realizacji programu na I kwartał 2025 roku, wobec jednej osoby zastopowano karę grzywny w związku z niewywiązaniem się z obowiązku uczestnictwa w programie, 2 osoby nie podjęły czynności;
- członkowie grup diagnostyczno – pomocowych powołanych przez Zespół kierowali wnioski do Gminnej Komisji Alkoholowej w Sokółce w celu ustalenia konieczności leczenia odwykowego osób stosujących przemoc domową, skierowano 3 kobiety i 10 mężczyzn;
- na wniosek grup diagnostyczno – pomocowych Zespół Interdyscyplinarny złożył dwa zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971r – Kodeks wykroczeń, do spraw przeciwdziałania przemocy domowej udzielał pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, poprzez motywację do podjęcia współpracy ze specjalistami, informował o możliwości uzyskania pomocy z Funduszu Sprawiedliwości.

d) Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce motywowała uzależnionych do podejmowania terapii w Poradni Leczenia Uzależnień w Sokółce. Członkowie rodzin korzystali również z pomocy psychologicznej w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczone z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych.

Zespół Interdyscyplinarny zapewniał rodzinom stabilizację i poczucie bezpieczeństwa socjalnego poprzez:

- zapewnienie pomocy oraz ochrony osobom dotkniętym przemocą domową poprzez zwiększenie dostępności poradnictwa psychologicznego, prawnego, pedagogicznego oraz z zakresu ochrony zdrowia,
- kontynuowano działalność Punktu Konsultacyjnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,

- powoływano grupy diagnostyczno - pomocowe w celu dokonania diagnozy sytuacji osób uwięzionych w przemoc domową, na bieżąco monitorowano realizowane przez nie zadań po przez składanie informacji do Przewodniczącego Zespołu o efektach pracy grupy diagnostyczno – pomocowej co 2 miesiące.

e) Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych i Punkt Konsultacyjny

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce można uzyskać informacje o instytucjach udzielających pomocy w przypadku zaistnienia zjawiska przemocy. Na tablicy ogłoszeń jest informacja, gdzie można znaleźć pomoc w przypadku pojawienia się problemu przemocy.

Liczba osób, którym udzielono poradnictwa socjalnego, zawodowego i rodzinnego - Ogółem liczba osób: **72**

Liczba osób, którym udzielono poradnictwa prawnego, pedagogicznego, psychologicznego, z zakresu ochrony zdrowia - Ogółem liczba osób: **123**

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce działa Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W ramach działalności Punktu odbywały się:

Konsultacje psychologiczne, które polegały na wstępnym rozpoznaniu i diagnozie problemu oraz przedstawieniu propozycji pomocy. Konsultacje były skierowane do osób, które potrzebują pomocy, chcą zorientować się w naturze i źródle problemu, a następnie uzyskać poradę, co do najlepszej formy pomocy. Adresatami są osoby potrzebujące ukierunkowania i lepszego zrozumienia własnej trudnej sytuacji życiowej i związanych z nią problemów.

Konsultacje odbywały się w okresie:

- od 01.01.2024 roku do 31.07.2024 roku w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny;
- od 01.08.2024 roku do 31.12.2024 roku w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny.

łącznie przeprowadzono **58** godzin konsultacji, z których skorzystało **34** rodziny (92 osoby w rodzinach).

Konsultacje pedagogiczne były prowadzone przez pedagoga i adresowane do rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Celem spotkań było kształtowanie u uczestników umiejętności wychowywania dzieci bez przemocy, właściwego pełnienia ról rodzicielskich, doskonalenie umiejętności wychowawczych.

Konsultacje odbywały się:

- od 01.01.2024 roku do 30.06.2024 roku w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny;
- od 01.08.2024 roku do 31.12.2024 roku w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny.

W/w okresie odbyło się **54** godzin konsultacji, w trakcie których z porad skorzystało **15** rodzin (44 osoby w rodzinach).

Konsultacje prawne polegały na udzieleniu pomocy w zakresie procedur prawnych, działań pomocowych wobec ofiar, udzielaniu pomocy w redagowaniu pism procesowych, pomocy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego.

Konsultacje odbywały się:

- w okresie od 01.01.2024 roku do 30.06.2024 roku w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny;
- w okresie od 01.07.2024 roku do 31.12.2024 roku w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny.

W w/w okresie odbyło się **54** godziny konsultacji, w trakcie których udzielono porad **68** rodzinom (165 osób w rodzinach).

Konsultacje z zakresu ochrony zdrowia polegały na konsultacjach z lekarzem psychiatrą:

- od 01.01.2024 roku do 30.06.2024 roku w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny;
- od 01.08.2024 roku do 31.12.2024 roku w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

Łącznie odbyło się **44** godziny konsultacji, z których skorzystało **6** rodzin (18 osób w rodzinach).

2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny

a) Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce zatrudnia 4 asystentów rodziny na umowę o pracę.

b) Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej

Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka. Wyróżnia się następujące typy rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra);
- niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ubiegłym roku poniósł łącznie koszty na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w wysokości **747 300 zł**.

c) Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc

- W ramach rozpowszechnienia materiałów edukacyjnych Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce rozdawał ulotki oraz broszury informacyjne na temat instytucji zajmujących się pomocą osobom dotkniętym przemocą; informacje są również umieszczone na tablicy ogłoszeń Ośrodka. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają wszechstronnych informacji swoim podopiecznym, gdzie można uzyskać pomoc:
 - Zespół Interdyscyplinarny tel. 85 711 20 64;
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce ul. Dąbrowskiego 12
 - Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce tel. 85 711 20 64, ul. Dąbrowskiego 12
 - Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przestępstwem w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, tel. 697 697 205;

- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce ul. Białostocka 69b, nr alarmowy 112;
- Prokuratura Rejonowa w Sokółce ul. Piłsudskiego 7, tel. 85 722 99 60;
- Sąd Rejonowy w Sokółce, ul. Piłsudskiego 7 tel. 85 711 88 20;
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie ul. Grodzieńska 1 tel. 784 750 896;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Piłsudskiego 8 tel. 85 711 08 23;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Sokółce ul. Plac Kościuszki 1 tel. 85 711 09 00.

Ponadto:

- Zespół aktualizuje internetową bazę danych dotyczącej oferty pomocowej na stronie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz lokalnych mediów,
- zgodnie z art. 11b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce przesłał właściwym terytorialnie jednostkom organizacyjnym Policji i Żandarmerii Wojskowej aktualne dane teleadresowe podmiotów udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc domową,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce zgodnie z zapisami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 dwa razy w roku zamieścił zaktualizowany informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom stosującym przemoc domową na terenie Powiatu Sokólskiego, oraz przekazał do Urzędu Miejskiego w Sokółce w celu umieszczenia na stronie urzędu,
- Zespół udzielał informacji osobom doznającym przemocy domowej o możliwości uzyskania pomocy w Lokalnym Punkcie Pomocy Osobom Pokrzywdzonych Przepięstwem w Sokółce Funduszu Sprawiedliwosci;
- członkowie grup diagnostyczno – pomocowych powołanych przez Zespół skierowali 16 wniosków do Sądu Rejonowego w Sokółce o wgląd w sytuację małoletnich dzieci, gdzie występuje przemoc domowa,
- zgodnie z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy domowej zapewniano ochronę dzieciom w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia,
- 20 rodzin, gdzie występuje przemoc domowa była objęta wsparciem asystenta rodziny z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Zespół Interdyscyplinarny zainicjował utworzenie „Szkoły dla rodziców”, zajęcia trwały od stycznia do marca 2024r,
- Żłobek Miejski w Sokółce:
 - udostępnianie ulotek/informacji, wywieszanie plakatów dotyczących trudnych sytuacji życiowych, rodzinnych, numerów telefonów zaufania;
 - kierowanie rodziców do odpowiednich instytucji.
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:
 - zapewnienie przez szkołę pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej przez wykwalifikowanych nauczycieli oraz pedagogów i psychologa;
 - umożliwienie rodzicom, nauczycielom konsultacji ze specjalistami pracującymi w szkole;

- udzielenie informacji o miejscach, w których można uzyskać pomoc (nazwa, telefon, adres, obszar pomocy) poprzez wieszanie plakatów, ulotek oraz indywidualnych konsultacji.
- Szkoła Podstawowa z Oddziałem Integracyjnym Nr 2 w Sokółce:
 - wykonanie ściennych gazetek na szkolnych korytarzach informujące o instytucjach niosących pomoc i wsparcie rodzinom będącym w sytuacjach kryzysowych szczególnie działające w najbliższym otoczeniu;
 - prowadzenie porad i konsultacji dla rodziców zgłaszających się po pomoc przez szkolnych specjalistów, pedagogów i psychologa;
 - zapewnienie opieki dzieciom i zajęć w świetlicy szkolnej;
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:
 - możliwość skorzystania z pomocy na terenie szkoły – konsultacje ze specjalistami;
 - udostępnianie informacji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną - na stronie szkoły, gazetkach oraz poprzez dziennik elektroniczny
- Szkoła Podstawowa w Maławiczach Dolnych:
 - przekazywanie informacji o dyżurach specjalistów, pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny w Punkcie Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej przez umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły;
 - informowanie rodziców w czasie zebrań w szkole o instytucjach wspierających rodzinę i możliwościach uzyskiwania pomocy;
 - udostępnianie ulotek/informacji, wywieszanie plakatów dotyczących trudnych sytuacji życiowych, rodzinnych;
 - kierowanie rodziców do odpowiednich instytucji;
 - udział członków grupy roboczej zespołu interdyscyplinarnego w szkoleniu „Współpraca interdyscyplinarna na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej”.
- Szkoła Podstawowa w Boguszech:
 - informowanie podczas zebrań z rodzicami o miejscu placówek, gdzie można uzyskać pomoc;
 - zamieszczenie na tablicy ogłoszeń szkoły kontaktów do placówek udzielających pomocy rodzinie;
 - objęcie uczniów i rodziców pomocą psychologa i pedagoga szkolnego.
- Szkoła Podstawowa w Geniuszach:
 - przekazywanie informacji o dostępnych formach wsparcia podczas zebrań z rodzicami przez dyrektora, wychowawców.
 - wywieszenie na szkolnej tablicy ogłoszeń danych kontaktowych do dzielnicowego, numery telefonów Centrum wsparcia dla dzieci i młodzieży, telefon zaufania oraz informacje o możliwości skorzystania przez rodziców z bezpłatnych konsultacji świadczonych przez pedagoga, psychologa, prawnika, które odbywają się w siedzibie OPS w Sokółce;
 - udostępnianie materiałów informacyjnych w formie ulotek na temat instytucji wspierających rodziny;

- zamieszczenie na stronie internetowej szkoły propozycje szkoleń/webinarów dla rodziców w trybie online, np.: "Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży-jak być dobrym rodzicem?".
- Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance:
 - kierowanie rodziców uczniów potrzebujących wsparcia psychologiczno- pedagogicznego do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sokółce, do Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Terapeutycznej w Sokółce;
 - zatrudnienie Psychologa;
 - rozpropagowanie ogólnopolskiego telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży na stronie szkoły;
 - zapoznanie rodziców uczniów z informacjami o sposobach, instytucjach i ośrodkach wsparcia rodzinie na zebraniach z rodzicami i stronie szkoły;
 - wyeksponowanie i wdrażanie standardów ochrony nieletnich.
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce:
 - wszyscy nauczyciele w SOSW posiadają kwalifikacje do pracy z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie – 47 osoby, wielu z nich posiada też kwalifikacje do pracy z uczniem z autyzmem – 21 osób;
 - w ośrodku pracują nauczyciele z wieloletnim doświadczeniem i stażem zawodowym: nauczyciele dyplomowani i nauczyciele mianowani, a także psycholog i pedagog;
 - nauczyciele mają kwalifikacje do prowadzenia zajęć specjalistycznych tj: - korekcja wad wymowy, - usprawnianie technik szkolnych, - usprawnianie manualne, - integracja sensoryczna, - alternatywne sposoby komunikacji, - rehabilitacja ruchowa, - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, - zajęć z surdopedagogiem oraz terapii Biofeedback;
 - w 2024 roku ośrodek współpracował z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sokółce oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Dąbrowie Białostockiej w zakresie poradnictwa specjalnego i zespołów orzekających dla uczniów niepełnosprawnych (aktualizacja orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka);
 - specjaliści szkolni (psycholog i pedagog) prowadzili porady i konsultacje dla uczniów, w roku 2024 objęli opieką odpowiednio 71 i 44 dzieci, a w odpowiednio w następnym semestrze tego roku 80 i 45;
 - ośrodek we współpracy z Fundacją Dajemy Dzieciom siłę włączył się w Ogólnopolską Kampanię Dzieciństwo Bez Przemocy. Kampania miała na celu przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci w Polsce. Składały się na nią zaplanowane przez naszych pracowników działania edukacyjne wobec uczniów i rodziców oraz medialne, które odbywały się w terminie od 8 października do 19 listopada. Kampania koncentrowała się wokół następujących zagadnień: uwrażliwienie społeczeństwa na problem krzywdzenia dzieci w Polsce, wspieranie ludzi w reagowaniu na przemoc wobec dzieci, promowanie idei uważnego rodzicielstwa, promocja systemowych działań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Nasze działania w ramach kampanii zakończyły się w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy Wobec Dzieci. Tego dnia, na znak sprzeciwu wobec przemocy, fasady budynków w całej Polsce zostały podświetlone na czerwono, nasze ona również rozświetliły się na czerwono a my razem z nim, na znak tego dnia byliśmy ubrani na czerwono;
 - uczniowie systematycznie korzystali z pomocy specjalistów;
 - porady i konsultacje były też realizowane doraźnie w sytuacji zaistnienia problemu wychowawczego;

- w ośrodku działała „Grupa wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych” prowadzona przez psychologa;
 - nauczyciele, wychowawcy internatu oraz specjaliści szkolni prowadzili porady i konsultacje dla rodziców uczniów, których w zależności od potrzeb informowano o: - dyżurach psychologa, pedagoga, psychiatry, prawnika w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce, - dostępności psychologa, terapeuty uzależnień w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce, - zespołach orzekających o niepełnosprawności w PCPR w Sokółce, - dostępności stomatologa w Sokółce i Białymstoku, - dostępności psychiatry dziecięcego w poradniach w Białymstoku, - i innych instytucjach pomocowych;
 - SOSW jako Wiodący Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy na terenie powiatu sokólskiego prowadził zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz realizował program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” z zapewniając dostęp do wielu specjalistów dzieciom i ich rodzicom;
 - w ramach współpracy ośrodka ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Pod Skrzydłami” najbardziej potrzebujący wychowankowie mogli skorzystać z 2-tygodniowych bezpłatnych turnusów rehabilitacyjnych.
- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - konsultacje wychowawców, nauczycieli, dyrekcji, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego i psychologa szkolnego z rodzicami i uczniami;
 - przekierowywanie w razie potrzeby do placówek specjalistycznych (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej, poradnia zdrowia psychicznego, lekarze specjaliści).
 - Zespół Szkół w Sokółce:
 - udzielanie wsparcia materialnego, finansowego (paczki świąteczne, bony akcje charytatywne, udział w wycieczkach szkolnych, wyjściach do kina);
 - organizowanie pomocy koleżeńskiej i grup wsparcia;
 - zaangażowanie/ włączenie rodziców w życie szkoły;
 - organizowanie w miarę potrzeb spotkań dla uczniów i rodziców z pedagogiem, psychologiem, dyrekcją, kuratorem, terapeutą środowiskowym;
 - wskazywanie miejsc, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc poprzez informacje w mediach społecznościowych, w gablocie, informowanie podczas indywidualnych rozmów, udostępnianie ulotek i broszur;
 - pomoc w umawianiu (rodziców i dzieci) na wizyty u specjalistów spoza szkoły;
 - współpraca z asystentami rodziny, kuratorami sądowymi, policją, PCK, psychoterapeutami, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, PCPR;
 - kierowanie pism do sądu o wgląd w sytuację rodziny;
 - kierowanie na badania do PPP;
 - przygotowanie opinii o uczniach do PPP, do sądu, dla lekarzy i innych specjalistów;
 - utrzymywanie stałego kontaktu z uczniami, ich rodzicami;
 - udział pedagoga szkolnego w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego;
 - udział pedagoga szkolnego i wychowawców w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych;

- otaczanie szczególną opieką uczniów wychowujących się w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce motywowała uzależnionych do podejmowania terapii w Poradni Leczenia Uzależnień w Sokółce. Członkowie rodzin korzystali również z pomocy psychologicznej w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczano z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych.

d) Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego

- Żłobek Miejski w Sokółce:
 - organizowane są zajęcia dodatkowe rozwijające wszechstronnie rozwój dziecka – Sensoplastyka®, zajęcia umuzykalniające, zajęcia sensoryczne, zabawy z językiem angielskim;
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:
 - oferowanie przez szkołę zajęć pozalekcyjnych dla uczniów: koła zainteresowań, zajęcia kształtujące kreatywność, zajęcia sportowe, zajęcia taneczne, zajęcia szachowe klasy I-III;
 - organizowanie wsparcia uczniom mającym trudności w nauce poprzez kwalifikację do różnych form pomocy psychologiczno- pedagogicznej organizowanej na terenie szkoły. zajęcia rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno- kompensacyjne, zajęcia z pedagogiem lub psychologiem szkolnym, zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia socjoterapeutyczne;
 - w zakresie organizowania czasu wolnego ściśle współpraca ze świetlicami środowiskowymi "Stokrotka" i "Koniczynka", gdzie dzieci mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych przez te placówki także w okresie wakacyjnym i ferii zimowych;
 - realizacja zajęć zaplanowanych w szkolnym programie profilaktyczno -wychowawczym, a także w planach pracy specjalistów szkolnych (pedagog, psycholog, doradca zawodowy, logopeda);
 - w ramach współpracy z instytucjami pozaszkolnymi np. z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są warsztaty profilaktyczne dla dzieci prowadzone przez certyfikowanych trenerów z Fundacji Bonum Humanum, przedstawienia Teatru Profilaktycznego Edukacji i Animacji "Magik". Ściśle współpracujemy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, policjantami z Komendy Powiatowej w Sokółce, kuratorską służbą sądową.
- Szkoła Podstawowa z Oddziałem Integracyjnym Nr 2 w Sokółce:
 - zapewnienie opieki dzieciom i zajęć w świetlicy szkolnej;
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:
 - działalność opiekuńczo-wychowawcza świetlicy szkolnej;
 - dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dające możliwość rozwijania zainteresowań i właściwej organizacji czasu wolnego.

- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
 - oferta zajęć pozalekcyjnych organizowanych w szkole służących rozwijaniu zainteresowań i przezwyciężaniu trudności (koła zainteresowań, zajęcia sportowe, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne).
- Szkoła Podstawowa w Boguszach:
 - prowadzenie zajęć w świetlicy szkolnej; m.in. organizacja pomocy w nauce;
 - możliwość organizowania zajęć opiekuńczo - wychowawczych w dni wolne od zajęć dydaktycznych;
 - objęcie uczniów zajęciami pozalekcyjnymi (zajęcia rozwijające zainteresowania oraz zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze;
 - możliwość udziału dzieci w zajęciach szachowych oraz tanecznie – rozwojowych prowadzoną przez niepubliczną placówkę pozaszkolną Paaro.
- Szkoła Podstawowa w Geniuszach:
 - prowadzone są zajęcia świetlicowe z zajęciami edukacyjnymi i rekreacyjnymi. W trakcie zajęć uczniowie mieli możliwość rozwijania pasji artystycznych, tanecznych, przygotowania do konkursów. W ramach godzin dyrektorskich prowadzono zajęcia rozwijające zainteresowania, m.in. koło małego artysty, koło matematyczne, koło języka angielskiego, zajęcia rekreacyjno-sportowe.
- Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance:
 - organizacja zajęć świetlicowych;
 - udział w wycieczkach edukacyjnych, wyjazdy do kina, na kręgle.
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce:

W ośrodku zorganizowane zostały dla uczniów zajęcia dodatkowe prowadzone w czasie wolnym od obowiązków szkolnych:

- zajęcia rozwijające zainteresowania:
 - „Tajemnice bajek, zajęcia z elementami bajkoterapii” - 9 uczniów,
 - „Aktywni i kreatywni” - 11 uczniów,
 - zajęcia rekreacyjno- sportowe – 4 uczniów,
 - zajęcia muzyczne – 6 uczniów,
 - zajęcia plastyczno- manualne – 5 uczniowie,
 - zajęcia komputerowe – 8 uczniów,
 - usprawnianie technik szkolnych z wykorzystaniem metody terapii Biofeedback – 4 uczniów,
 - „Szczęśliwy świat tworzenia – zajęcia z arteterapii” - 4 uczniów,
 - zajęcia ruchowe – 15 uczniów,
 - „Żyjmy zdrowo na sportowo” - 10 uczniów,
 - zajęcia plastyczne – 8 uczniów,
 - zajęcia rekreacyjno – sportowe – 5 uczniów,
 - Łącznie z zajęć rozwijających zainteresowania skorzystało **80 uczniów**.

- zajęcia dodatkowe:
 - „Gramy zmysłami” – prowadzenie p. S.Szomko, M. Grusznis – 6 przedszkolaków,
 - „Z kulturą mi do twarzy” - prowadzenie p. S.Szomko, M. Grusznis - 6 przedszkolaków,
 - Zajęcia sportowe – piłka nożna, tenis stołowy, zajęcia na pływalni – prowadzenie p. Zenon Muszyński – 11 uczniów,
 - IX Drużyna Harcerska Nieprzetartego Szlaku „Iskierki” - prowadzenie p. M.Kulmaczewska, M.Mróż – 4 uczniów,
 - Koło Regionalne p.K.Zalewska – 4 uczniów,
 - „Wolontariat” - prowadzenie- p.E.Szomko, p.B.Mozolewska, p.I.Gieniusz, p. E.Kondrat – 7 uczniów,
 - Zajęcia taneczne” - prowadzenie p. A. Kędyś- Arendt – dwie grupy, łącznie 22 uczniów.
 - Łącznie z zajęć rozwijających zainteresowania skorzystało **60 uczniów**.
- Uczniowie brali udział w projektach rozwijających zainteresowania oraz wspomagających rehabilitację:
- Projekt we współpracy z Fundacją Rozwoju Sportu i Rehabilitacji w Białymstoku pn.: „Jestem aktywny i kreatywny”,
- Projekt we współpracy z Fundacją Rozwoju Sportu i Rehabilitacji w Białymstoku pn. „Im wcześniej, tym lepiej”,
- Projekt „Niepełnosprawność to wyzwanie – rozwijam swoje możliwości i zdolności” we współpracy z Fundacją Edukacji i Wspomagania Rozwoju „EVOLVER”,
- Projekt „Nowe formy terapii w przedszkolu drogą do większej samodzielności”,
- Projekt „Nowe formy terapii wsparciem podopiecznych” przy współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pod Skrzydłami”,
- „Hipoterapia i alpakoterapia - wsparciem rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami” organizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem „Pod Skrzydłami” - środki pozyskano na realizację przedsięwzięcia w ramach 30 edycji akcji charytatywnej "Reklama dzieciom"
- Podejmowane działania opiekuńczo-wychowawcze w internacie:
- Wdrażanie wychowanków do samorządności:
- Wybory do Młodzieżowej Rady Internatu.
- Otrzęsiny – przyjęcie nowych członków do internackiej społeczności
- Sprawdzanie czystości w sypialniach przez członków Młodzieżowej Rady Internatu
- Dyskoteki i karaoke prowadzone przez członków MRI.
- Konkursy sportowe i artystyczne, karaoke kolędy.
- Kontynuacja akcji „Czytanie na dobranoc” – czytanie wychowankom książek - przez cały rok szkolny.
- Stosowano elementy ergoterapii poprzez: - udział w akcji “Sprzątanie świata” – sprzątanie terenu w najbliższym otoczeniu Ośrodka, - prowadzenie hodowli roślin w ogródku przy ośrodku, - prace porządkowe przy ośrodku na terenie przy ognisku,
- propagowanie dbałości o czystość i estetykę pomieszczeń, wprowadzono do harmonogramu tygodnia – stałe dni na generalne porządki w salach mieszkalnych.

- Wspierano rodzinę wychowanków w ich usamodzielnianiu, służyły temu dyżury wychowanków i praca na rzecz całej społeczności, typu: nakrywanie do posiłków całej społeczności, wyjścia do sklepu i zarządzanie posiadanym kieszonkowym.
 - Uczono odpowiedzialności za zachowania niepożądane. Poprzez naprawienie szkody na rzecz osoby poszkodowanej – wyciąganie konsekwencji finansowych w przypadku zniszczenia własności ośrodkowej lub własności innego wychowanka.
 - W zakresie edukacji patriotycznej, podejmowano tematykę w okresie świąt narodowych i rocznic ważnych wydarzeń historycznych.
 - Uczestnictwo w zajęciach kulturalno – rozrywkowych: - ognisko integrujące społeczność internatu; - wieczór andrzejkowy: historia tradycji andrzejkowej, konkursy, zabawa taneczna.
- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - prowadzenie zajęć dodatkowych oraz kół zainteresowań (Szkolne Koło Pierwszej Pomocy, Szkolne Koło Wolontariatu, Szkolne Koło PCK, Koło Recytatorsko-Teatralne, Szkolny Ośrodek Kariery, zajęcia sportowe pozalekcyjne);
 - wyjazdy i wycieczki szkolne.
- Zespół Szkół w Sokółce:
 - przystąpienie szkoły do kampanii „Dziedzictwo bez przemocy”, przeprowadzenie zajęć dotyczących przemocy domowej z uczniami w ramach kampanii.
- Na terenie Gminy Sokółka w celu ochrony dzieci przed uzależnieniem w rodzinie oraz zapewnieniem wsparcia dziennego, działały **cztery świetlice środowiskowe**. Dwie świetlice środowiskowe „Koniczynka” i „Stokrotka” prowadzone są przez Fundację "Sokólski Fundusz Lokalny". Trzecia **Świetlica pod aureolą św. Józefa** prowadzona jest przez Caritas na Os. Zielonym oraz czwarta **Świetlica młodzieżowa „Baza”** prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”. Są to miejsca, w których dzieci i młodzież z rodzin najuboższych i zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji, spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek.
- **Fundacja „Sokólski Fundusz Lokalny” prowadzi 2 świetlice środowiskowe „Koniczynka” i „Stokrotka” dla dzieci z rodzin zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym.** W każdej ze świetlic jest dostępnych 16 miejsc. Obie świetlice zajmują aktualnie jedną siedzibę, pod adresem ul. Grodzieńska 1, 16-100 Sokółka. Placówki są czynne od poniedziałku do piątku, w godzinach 13.00-17.00.
 Podstawowa działalność prowadzonych przez Fundację świetlic polega na zapewnieniu pochodzących w dużej części z zagrożonych wykluczeniem społecznym środowisk dzieciom bezpiecznego miejsca, w którym mogą ciekawie spędzić czas wolny, mają możliwość odrobienia prac domowych, nauki nawyków higienicznych, wzięcia udziału w zajęciach i czerpania pozytywnych wzorców zachowań od wychowawcy.
 Świetlice dysponują odnowionym lokalem. Podopieczni mają możliwość korzystania z wielu gier planszowych, mini biblioteczki (składa się głównie ze słowników i lektur szkolnych), zabawek. W zasobach każdej z placówek znajdują się 3 laptopy z drukarkami i dostępem do internetu, 3 tablety, tablica interaktywna, telewizor, konsola PS4

z kamerką i kontrolerami move, kierownicą oraz grami. Dzieci mogą korzystać również z globusa i książek interaktywnych oraz dużego kompletu klocków lego.

W ramach zajęć dodatkowych świetlice oferowały swoim podopiecznym w roku 2024:

- zajęcia z fotografii, prowadzone przez seniorów wolontariuszy,
 - zajęcia z sensoplastyki (prowadzone przez specjalistkę, w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym),
 - zajęcia z rękodzieła, zajęcia kulinarne i plastyczne z seniorami,
 - korepetycje online z języka angielskiego prowadzone przez wolontariuszy z USA,
 - korepetycje przedmiotowe z matematyki prowadzone przez czynnego zawodowo nauczyciela,
 - cykliczne zajęcia o tematyce ekologicznej,
 - cykliczne zajęcia sportowe: zajęcia w stadninie Koni w Geniuszach, zajęcia ogólnorozwojowe "Cztery piłki", zajęcia sportowo-umykaniające, karate, boks, fitness,
 - w sierpniu odbyły się 5 dniowy mini obóz z języka angielskiego prowadzony przez gości ze Stanów Zjednoczonych,
 - wyjazdy (w okresie ferii lub wakacji) do Parku Trampolin w Białymstoku - dwukrotnie, Epi Centrum Nauki w Białymstoku, Mini Zoo w Białymstoku, Święta Woda (jedna z większych atrakcji wizyta w MacDonald), Czereśnowej Pasieki w Janowszczyźnie, LasTag w Białymstoku,
 - zajęcia z akwarystyki, w świetlicach funkcjonują akwaria,
 - zajęcia z pedagogiem z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- **Świetlica pod aureolą św. Józefa** zapewnia opiekę od 15-22 dzieci (w zależności od dnia). Wychowawcami w świetlicy są osoby z wyższym wykształceniem z przygotowaniem pedagogicznym. Świetlica działa pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach od 14-18 i w tym czasie zapewnia podopiecznym zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. Świetlica również zapewnia dzieciom opiekę podczas ferii zimowych oraz jednego miesiąca wakacji. Każdego dnia wszystkie dzieci mają zapewniony ciepły posiłek, który finansowany jest z programu wsparcia „Żółty Talerz” przez Kulczyk Foundation lub przez parafialny Caritas.
 - **Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”** prowadzi **Świetlicę młodzieżową „Baza”**, gdzie w roku 2024 zostały zrealizowane 65 godzin zajęć edukacyjnych, 65 godzin pomocy w nauce i czterodniowy wakacyjny biwak edukacyjno-integracyjny. 12 uczestników rozwinęło kompetencje społeczne, zwiększyło umiejętności w zakresie samodzielnego zdobywania wiedzy i uczenia się, zmniejszyło braki w wiedzy i umiejętnościach szkolnych. Zdobyli oni nową wiedzę, umiejętności i postawy, które przyczyniają się do zwiększenia ich aktywności społeczno-edukacyjnej. Rozwinęli aktywność i aspiracje poznawcze, uzdolnienia, zainteresowania i ambicje. Przekonali się o własnym potencjale i ukrytych możliwościach oraz poprawili samoocenę. Zwiększyli umiejętności organizowania atrakcyjnych i rozwijających form zagospodarowania czasu wolnego.
 - **Sokólski Ośrodek Kultury w Sokółce** w 2024 roku organizował czas wolny dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego. Podjęte działania to:
 - Stała oferta zajęć to propozycja warsztatów z różnych dziedzin. Ideą zajęć jest rozwój kreatywności i stworzenie bezpiecznej przestrzeni do eksperymentowania i nauki. Pomagają one budować pewność siebie

u dzieci i młodzieży, ucząc, że ich pomysły na siebie są wartościowe i pozwalają im próbować sił w różnych dziedzinach.

Lp	Nazwa zespołu	Ilość uczestników w grupie	Ilość uczestników przez cały rok 2024 (Suma wyniku z liczby uczestników zajęć razy ilość zajęć w roku)
1	Koło plastyczne dla dzieci 8-10 lat	11	208
2	Zajęcia graficzne dla dzieci 11 +	7	162
3	Zajęcia ceramiczne dla dzieci 7+	10	202
4	Zajęcia malarskie dla młodzieży 13+	11	248
5	Zajęcia plastyczne dla dzieci 5-7 lat	24	472
6	Zajęcia taneczne „Kadryl” 4 - 5 latki MIX	9	355
7	Zajęcia taneczne „Kadryl” 5 latki MIX	15	1185
8	Zajęcia taneczne „Kadryl” 6-7 latki MIX	15	1185
9	Zajęcia taneczne „Kadryl” pow. 8 lat	13	1027
10	Zespół tańca nowoczesnego SOKół Skład, dzieci 5-7 l.	18	1235
11	Zespół tańca nowoczesnego SOKół Skład dzieci do 8-10 l.	16	896
12	Zespół tańca nowoczesnego SOKół Skład 11-15 l.	9	504
13	Akademia Sportów Umysłowych Sokółka – szkółka szachowa. Grupa początkująca	6	90
14	Akademia Sportów Umysłowych Sokółka – szkółka szachowa. Grupa zaawansowana	13	120
15	Nauka gry na gitarze	18	480
16	Złote Nutki	15	1260
17	Teatr młodzieżowy SOK	8	212
18	Warsztaty fotograficzne	8	48
19	Zajęcia reporterskie	7	35
20	Mażoretki Stella Sokółka kadetki	18	594
21	Mażoretki Stella Sokółka juniorki gr. I	20	880
22	Mażoretki Stella Sokółka juniorki gr. II	12	270
23	Mażoretki Stella Sokółka seniorki	4	64
	Razem	283	11732

Przez cały rok 2024 z oferty zajęć, kół zainteresowań, grup artystycznych dla dzieci i młodzieży skorzystało łącznie 283 osoby.

Efektami w/w działań, prowadzonych przez Sokólski Ośrodek Kultury w 2024 roku zapewniających szeroką ofertę zajęć kulturalnych, artystycznych, naukowych, rozrywkowych wpłynęło na:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- poprawę jakość funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny i budowania poprawnych relacji rodzinnych,
- Działania Sokólskiego Ośrodka Kultury z pewnością wpłynęły na rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

- **Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sokółce:**

- organizacja półkolonii „Ferie w Mieście 2024: styczeń – luty 2024 roku (2 turnusy wypoczynku, wzięło udział 84 dzieci, zorganizowano przy współpracy z Sokólskim Centrum Sportu i Rozrywki oraz dofinansowaniu z Urzędu Marszałkowskiego w Sokółce);
- organizacja półkolonii „Wakacje w Mieście 2024: lipiec – sierpień 2024 roku (2 turnusy wypoczynku, wzięło udział 84 dzieci, zorganizowano przy współpracy z Sokólskim Centrum Sportu i Rozrywki oraz dofinansowaniu z Urzędu Marszałkowskiego w Sokółce);

- **Biblioteka Publiczna im. Wisławy Szymborskiej w Sokółce**

- uroczyste otwarcie nowej siedziby Biblioteki Publicznej im. Wisławy Szymborskiej w Sokółce. W nowej odświeżonej bibliotece oferuje nie tylko bogaty księgozbiór, ale również nowoczesne sale warsztatowe, przestrzeń do pracy indywidualnej oraz miejsca, gdzie każdy może znaleźć chwilę spokoju i refleksji.
- z Urzędu Marszałkowskiego otrzymała dotację z przeznaczeniem na wsparcie rozwoju edukacji i czytelnictwa poprzez udostępnianie księgozbioru.

Środki wykorzystano min. na: Zakup książek i audiobooków, dostęp do publikacji elektronicznych w Legimi – 114 kodów, spotkanie autorskie z Andrzejem Zaborskim i promocja książki pt. „U Pana Boga w ogródku”, zakup gier planszowych na potrzeby Bibliotecznego Klubu Gier Planszowych, spotkanie autorskie z autorem kryminałów Maksymilianem Czornyj.

- w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych (środki finansowe Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego) pozyskano dotację celową w kwocie 27.055 zł na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych. Zakupiono 567 egz. książek i 39 egz. audiobooków i 62 kody dostępu do nowości w Legimi.
- w swojej ofercie ma również możliwość korzystania z dostępu do Academici. Darmowa wypożyczalnia Academica umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. To dostęp do 3 566 280 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.
- z programu „Przeciwdziałanie Uzależnieniom i Patologiom Społecznym....” z Urzędu Miejskiego w Sokółce otrzymała dotację na realizację zadań profilaktycznych.

Środki wykorzystano min. na: spotkanie autorskie z Krzysztofem Daukszewiczem, gry planszowe, książki na nagrody, materiały na warsztaty bożonarodzeniowe, wielkanocne, artykuły spożywcze- Mikołajki, spotkanie z podróżnikiem Andrzejem Mellerem, materiały plastyczne, spektakl dla dzieci „Kubuś Puchatek”, warsztaty dla dzieci pn. „Mniej cukru”, warsztaty z makijażu z J. Bruzgo, wynajem urządzeń rekreacyjnych na zajęcia wakacyjne „Piknik z książką”, usługę animacyjno- czytelniczą na zajęcia wakacyjne dla dzieci, wykład „Zdrowe kobiety w ujęciu psychologii”, kubki na nagrody, artykuły spożywcze na organizację wydarzeń,

- z Fundacji Sokólski Fundusz Lokalny pozyskała środki na realizację dwóch projektów.

W ramach projektu „W zdrowym ciele zdrowy duch” w Bibliotece Publicznej im. Wisławy Szymborskiej w Sokółce odbył się cykl warsztatów „Piątki z psychobiologią”:

W ramach projektu „W zdrowym ciele zdrowy duch” odbyły się warsztaty dotyczące zaburzeń odżywiania oraz inauguracja Klubu Gier Planszowych.

- W ramach projektu „Razem młodzieży” w Filii Bibliotecznej nr 1 odbyły się: - warsztaty zielarsko- kosmetyczne, animacje muzyczno- czytelnicze.
- Biblioteka Publiczna im. Wisławy Szymborskiej w Sokółce posiada Dyskusyjny Klub Książki działający przy Filii Bibliotecznej Nr 1 na Osiedlu Zielonym, który działa w ramach programu promocji czytelnictwa i wsparcia sektora książki „Tu czytamy” realizowanego przez Instytut Książki.
- Kolejny rok w swojej ofercie jest dostęp do publikacji dostarczanych drogą elektroniczną Legimi (e-booki, audiobooki). Czytelnicy mogli korzystać z 258.000 tytułów e-booków i audiobooków. Z Legimi korzystało 140 naszych czytelników, którzy przeczytali 7 959 pozycji.

e) Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych

- Urząd Miejski w Sokółce jest w stałym kontakcie z kuratorami sądowymi i policją. Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Sokółce wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Sokółce biorą czynny udział m.in. w takich działaniach jak „Trzeźwy poranek” czy „Razem bezpiecznie”. Burmistrz Sokółki przekazał również Komendzie Powiatowej Policji w Sokółce urządzenie do badania zawartości alkoholu oraz narkotesty.
- Szkoła Podstawowa z Oddziałem Integracyjnym Nr 2 w Sokółce:
 - współpraca z policją w zakresie informowania rodziców i uczniów o odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz na temat cyberprzemocy.
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:
 - szkoła prowadzi stałą współpracę z instytucjami, z którymi wspólnie wypracowuje konkretne działania skierowane do rodzin;
 - w ramach działań profilaktycznych policja spotyka się z rodzicami na wywiadówkach przedstawiając aktualne zagrożenia dotyczące dzieci i młodzieży;
 - pedagog szkolny jest w stałym kontakcie z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin, wspólnie podejmując działania służące poprawie funkcjonowania uczniów.
- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
 - uczestnictwo przedstawicieli szkoły w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych;
 - konsultacje sytuacji uczniów z rodzin dysfunkcyjnych wychowawca- asystent rodziny- kurator sądowy.
- Szkoła Podstawowa w Boguszach:
 - współpraca szkoły ze służbami np. policją.
- Szkoła Podstawowa w Geniuszach:
 - Udział szkoły w programach profilaktycznych realizowanych we współpracy z policją. Organizowanie prelekcji i warsztatów dla uczniów dotyczących bezpieczeństwa i przeciwdziałania uzależnieniom. Dwukrotnie zaproszono przedstawicieli policji do przeprowadzenia rozmów edukacyjnych na powyższe tematy.

- Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance:
 - Opracowanie szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego i jego realizacja.
 - Wskazywanie sposobów właściwego spędzania czasu wolnego, wzmacnianie poczucia własnej wartości, radzenie ze stresem, relacje w rodzinie – na godzinach wychowawczych.
 - Współpraca z KKP W Sokółce w zakresie profilaktyki.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce
 - poradnia systematycznie współpracuje ze szkołami pozyskując, za wiedzą rodziców, informacje o funkcjonowaniu dzieci i ich potrzebach edukacyjnych i rozwojowych
 - poradnia współpracuje z kuratorami sądowymi i policją rozpatrując sprawy indywidualnych dzieci
 - na podstawie wspólnej analizy zgłaszanych lub obserwowanych problemów poradnia podejmuje działania profilaktyczne w formie poradnictwa, konsultacji, zajęć profilaktycznych i edukacyjno-wychowawczych, warsztatów i prelekcji, spotkań ze specjalistami w ramach sieci współpracy i samokształcenia.
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce
 - współpraca wychowawców, pedagoga i psychologa z kuratorami sądowymi, asystentami społecznymi asystentami rodziny w celu monitorowania funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym. zorganizowano spotkanie rodziców z funkcjonariuszami policji nt. „Bezpieczeństwo w sieci” w ramach działań miesiąca bezpiecznego internetu w SOSW.
- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - udział psychologa szkolnego w spotkaniach zespołów diagnostyczno-pomocowych w sprawie rodzin, w których obowiązuje procedura Niebieskiej Karty;
 - współpraca z kuratorami sądowymi i rodzinnymi, asystentami rodzin;
 - współpraca z Komendą Powiatową Policji w Sokółce w ramach programu „Mam wybór – wybieram rozsądek”.

- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce zgodnie z zadaniami wynikającymi z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 pojęła następujące działania:

Działania podejmowane przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce obejmują szeroki zakres inicjatyw mających na celu wsparcie rodzin, edukację oraz prewencję społeczną. Organizowane są spotkania informacyjne dla rodziców i nauczycieli, zapewniane jest wsparcie psychologiczne dla uczniów i ich rodzin, a także prowadzone są warsztaty, zabawy oraz spotkania profilaktyczne. Działania te sprzyjają budowaniu zdrowych relacji w rodzinie oraz środowisku szkolnym. W przypadku objęcia środowiska procedurą „Niebieskiej Karty” funkcjonariusze zbierają informacje dotyczące warunków życia dzieci i ich rodzin. Współpracują przy tym z placówkami oświatowymi, pedagogami oraz wychowawcami. Osoby doznające przemocy domowej otrzymują informacje o dostępnych formach wsparcia, w tym pomocy psychologicznej, poradach prawnych oraz pomocy finansowej i materialnej. Sprawcy przemocy są natomiast informowani o konsekwencjach prawnych i kierowani do programów korekcyjno-edukacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Policjanci utrzymują stały kontakt z kuratorami sądowymi oraz specjalistami ze szkół powiatu sokólskiego, aby zapewnić bezpieczeństwo dzieciom z rodzin dotkniętych przemocą. Współpracują również z lokalnymi mediami, a na stronie internetowej komendy publikowane są informacje o ogólnopolskich akcjach, takich jak Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem. W ramach działań prewencyjnych funkcjonariusze pełnią dyżury w jednostkach Policji, udzielając porad i informując o dostępnych instytucjach pomocowych.

W Komendzie Powiatowej Policji w Sokółce funkcjonuje „Niebieski Pokój” – specjalne pomieszczenie do przesłuchań małoletnich pokrzywdzonych lub świadków przestępstw. W recepcji komendy oraz na stronie internetowej dostępna jest również Karta Praw Ofiary. Funkcjonariusze prowadzą działania edukacyjne w szkołach na terenie gminy Sokółka, poruszając tematy związane z cyberprzestępczością, uzależnieniami od narkotyków, dopalaczy, alkoholu i nikotyny. Informacje o tych zagrożeniach są również publikowane online. Na terenie działania KPP w Sokółce funkcjonariusze realizują wzmożone działania profilaktyczne, koncentrując się na zapobieganiu przestępczości.

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców

a) Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności

- Żłobek Miejski w Sokółce:
 - obserwacja dzieci
 - diagnozowanie sytuacji rodzinnej dzieci,
 - organizowanie wspólnych uroczystości, imprez z udziałem rodziców i innych członków rodziny;
 - opiekunki podejmują liczne szkolenia w celu doskonalenia swoich umiejętności i kompetencji wychowawczych.
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:
 - gromadzenie informacji przez wychowawcę, pedagoga, psychologa, dyrektora szkoły;
 - pozyskiwanie informacji na temat sytuacji rodziny od rodziców/prawnych opiekunów;
 - współpraca z instytucjami pozaszkolnymi: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce, Sąd Rodzinny w Sokółce, KPP Sokółka, PPP w Sokółce, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Fundacja „Sokólski Fundusz Lokalny”.
- Szkoła Podstawowa z Oddziałem Integracyjnym Nr 2 w Sokółce:
 - prowadzenie działań przez pedagogów i psychologa mających na celu rozpoznanie sytuacji rodzin przeżywających trudności – konsultacje z wychowawcą, uczącymi nauczycielami, współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce, KPP Sokółka, kuratorami, rozmowy z dzieckiem, rozmowy z rodzicami.
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:
 - podejmowanie tematów dotyczących pedagogizacji rodziców na wywiadówkach szkolnych przez wychowawców i zaproszonych specjalistów,
 - umożliwienie korzystania z porad i konsultacji ze specjalistami szkolnymi w celu wspólnego rozwiązywania pojawiających się problemów.

- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
 - uczestnictwo przedstawicieli szkoły w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych;
 - konsultacje sytuacji uczniów z rodzin dysfunkcyjnych wychowawca- asystent rodziny- kurator sądowy;
 - szkolenia nauczycieli podnoszące kompetencje wychowawcze oraz związane z pomocą dzieciom w trudnej sytuacji.
- Szkoła Podstawowa w Boguszech:
 - wspomaganie rodzin dysfunkcyjnych i przeżywających trudności poprzez rozmowy z psychologiem i pedagogiem szkolnym.
- Szkoła Podstawowa w Geniuszach:
 - w szkole organizowano indywidualne spotkania w obecności dyrektora, wychowawców z rodzicami uczniów wymagających dodatkowego wsparcia. Jeśli istniała realna potrzeba, kierowano rodziny do specjalistycznych placówek pomocowych;
 - prowadzono warsztaty i spotkania edukacyjne dla rodziców na temat wspierania dziecka w nauce i wychowaniu. W szkole opracowano i wdrożono „Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem”; dyrekcja i wychowawcy byli zaangażowani w edukację zarówno uczniów jak i rodziców w tym zakresie;
 - rozmowy przeprowadzane przez nauczycieli wychowawców na lekcjach wychowawczych m.in.: rozmowy o agresji rówieśniczej, rozmowy o zrachowaniach przemocowych, rozmowy o formach pomocy w przypadku problemów;
 - podjęte działania miały na celu poprawę warunków edukacyjnych oraz socjalnych uczniów naszej szkoły.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce:
 - pracownicy poradni pozyskują informacje dotyczące sytuacji rodzinnej klientów w trakcie bezpośrednich rozmów i wywiadów z rodzicami na terenie poradni oraz podczas dyżurów specjalistów na terenie szkół i przedszkoli
 - analizują dokumentację dostarczoną przez rodziców, w szczególności informacje i opinie o funkcjonowaniu dziecka/ucznia na terenie szkoły/przedszkola, dokumentację medyczną, sądową, diagnozy specjalistyczne
 - udzielają rodzicom porad i konsultacji dotyczących sposobów rozwiązywania trudności edukacyjnych i wychowawczych dzieci i młodzieży
 - przeprowadzają diagnozę specjalistyczną, w miarę potrzeb kierują dzieci na pogłębioną diagnozę, w tym medyczną
 - po przeprowadzonym procesie diagnostycznym rodzice otrzymują informację o wynikach diagnozy lub opinie ze wskazaniem dla nich do pracy w domu i dla nauczycieli do pracy w szkole/przedszkolu oraz o potrzebie objęcia dziecka zajęciami w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej; w miarę potrzeb w dokumentach wydawanych przez poradnię wskazują na potrzebę objęcia rodziców wsparciem w formie np. warsztatów psychoedukacyjnych
 - poradnia wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego uczniom niepełnosprawnym i zagrożonym niedostosowaniem społecznym wskazując w nich na warunki i formy wsparcia dla dzieci/uczniów i ich rodziców

- poradnia organizuje zajęcia terapeutyczne, profilaktyczne i edukacyjno- wychowawcze w formie indywidualnej i grupowej dla dzieci, prelekcje i warsztaty dla rodziców i nauczycieli
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce:
 - Wychowawcy diagnozują sytuację materialną uczniów w swoich klasach. Uczniowie skorzystali z pomocy materialnej w formie:
 - dopłat za obiady – 39 osób,
 - zakupu drobnych przyborów piśmienniczych i papierowych,
 - otrzymania pozyskanej odzieży,
 - wsparcia materialnego po pożarze domu,
 - umorzenia opłat za wyżywienie,
 - paczek świątecznych od sponsorów,
 - wsparcia w ramach akcji „Szlachetna Paczka”,
 - dofinansowania obiadów ze środków gminy (Dąbrowa Białostocka, Suchowola, Sokółka), - pomocy w zakupie ubrań, obuwia, zabawek, - paczek przekazanych uczniom podczas wigilii szkolnej,
 - zgłoszenia do Komisji ds. Pomocy Materialnej Dla Uczniów.
 - Wychowawcy internatu zaopatrywali wychowanków w odzież, środki higieniczne, artykuły szkolne poprzez organizację zbiórki odzieży i środków czystości na potrzeby wychowanków.
 - Działania związane z organizacją pomocy materialnej wspierały uczniów oraz poprawiały sytuację bytową ich rodzin.
 - Ośrodek organizuje działania opiekuńcze dla uczniów w trudnej sytuacji rodzinnej. Wychowankowie nie byli pozostawieni bez pomocy wychowawców i specjalistów szkolnych. Uczniom będącym w szczególnie trudnej sytuacji rodzinnej zastosowano zwiększone formy pomocy i wsparcia: - pomoc w wypełnianiu dokumentów urzędowych,
 - pomoc w codziennym funkcjonowaniu, wskazówki dot. zakupów, pomoc w dokonywanych opłatach, spłacie długów - wsparcie rodziców w działaniach wychowawczych,
 - systematyczne monitorowanie sytuacji rodzin objętych kuratelą sądową,
 - otoczenie uczniów potrzebujących wsparcia opieką psychologa i pedagoga,
 - pedagogizację rodziców,
 - porady i konsultacje dla rodziców, rozmowy wspierające, zwracanie uwagi na stan zdrowia rodzica wymagający konsultacji medycznej,
 - wizyty w miejscu zamieszkania dzieci,
 - współpraca z asystentami rodzin, wizyty w ośrodkach pomocy społecznej,
 - współpraca z wychowawcami domów dziecka,
 - otoczenie opieką dzieci w żałobie, dzieci z rodzin niepełnych, dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, wychowanków domów dziecka.
 - Podejmowanie i organizacja działań opiekuńczych dla uczniów w trudnej sytuacji rodzinnej, zwiększa ich bezpieczeństwo emocjonalne i pozytywnie wpływa na funkcjonowanie w środowisku domowym i szkolnym.

- Uczniowie przejawiający problemy w zachowaniu objęci byli opieką wychowawców oraz oddziaływaniami psychologa i pedagoga zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego.

-Przejawy niektórych zachowań trudnych obserwowane przez wychowawców to:

niska kultura osobista, wulgaryzmy, e-papierosy, wklepanie się w konflikty z kolegami na tle zazdrości, duża wrażliwość na krytykę, okresy przygnębienia, obniżonego nastroju, odreagowywanie napięcia – autoagresją, problemy wynikające z dojrzewania i rozwoju psychoseksualnego, izolacja od kontaktów z rówieśnikami, skłonność do manipulacji, przedstawianie fałszywych informacji w celu osiągnięcia korzyści, zachowania infantylne, przesadne interesowanie się sprawami, które nie dotyczą ucznia, przejawy zachowań opozycyjno-buntowniczych w stosunku do kolegów i niektórych nauczycieli, wybuchy agresji słownej, agresja, nie słucha kopie, bije, pluje, zachowania niegrzeczne w stosunku do rodziców i młodszego rodzeństwa na terenie domu, zachowania niegrzeczne w stosunku do kolegów z klasy, przeszkadzanie na zajęciach, gadatliwość, zachowania niegrzeczne w stosunku do niektórych nauczycieli i osób starszych, zachowania agresji fizycznej w postaci popychania, klepania, duszenia w stosunku do innych uczniów. Zmyślanie, oskarżanie innych uczniów o pobicia.

Nauczyciele i specjaliści szkolni posiadają szerokie spektrum umiejętności i zasobów edukacyjnych co pozwoliłoby na skuteczne eliminowanie trudności w zachowaniu uczniów, przy aktywnej współpracy rodziców, opiekunów oraz samych zainteresowanych uczniów. Działania nauczycieli i specjalistów szkolnych pozwalają na szybką pomoc uczniom w sytuacjach kryzysowych, natomiast praca nad stałą zmianą postaw ucznia jest pracą długoterminową.

- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - spotkania indywidualne z rodzicami mające na celu identyfikowanie trudności szkolnych i rodzinnych
 - wspieranie i psychoedukacja rodziców uczniów zmagających się z problemami zdrowia psychicznego.

b) Kierowanie osób uzależnionych na leczenie

W 2024 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce skierowała 14 wniosków do Sądu Rejonowego w Sokółce o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

c) Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych mogły otrzymać wsparcie w postaci asystenta rodzinnego. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Asystent rodziny wspiera rodzinę w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Asystent pomagał rodzinom w wypełnianiu ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeżeli dzieci znajdują się pod pieczą zastępczą, rolą asystenta było działanie na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

W 2024 roku Ośrodek zatrudniał **4 asystentów** rodziny, którzy pod swoją opieką mieli **63 rodziny**.

d) Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których wystąpił problem przemocy.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3–5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;

- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119 z 2024 r. poz. 1907).

Podsumowanie

Mając na uwadze sukcesywność podejmowanych działań oraz dużą ich skuteczność w zapewnianiu wsparcia rodzinom zmagającym się z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą, konieczna jest kontynuacja ww. działań oraz podejmowanie nowych, mających na celu zwiększenie aktywności wszystkich instytucji działających na terenie Gminy Sokółka. Praca z rodziną polega przede wszystkim na działaniach profilaktycznych, co z uwagi na występowanie trudności w zakresie prawidłowego sprawowania opieki nad dziećmi wydaje się być koniecznością. Dlatego tak ważne jest, aby pomoc, nie miała tylko charakteru związanego z pomocą społeczną, ale miała charakter zintegrowanego systemu pomocowego.

Informacje zawarte w sprawozdaniu zostały sporządzone na podstawie danych pozyskanych od podmiotów wskazanych do realizacji zadań w Programie.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓŁCE
mgr Maria Poltorzyńska

